

Mitä hylkäävän työkyvyttömyyseläkepäättöksen jälkeen?

Olet saanut hylkäävän työkyvyttömyyseläkepäättöksen. Kerromme tässä esitteessä työkyvyttömyyseläkkeen saamisen edellytyksistä sekä vaihtoehtoista hylkäävän päätöksen jälkeen.

Oikeus työkyvyttömyyseläkkeeseen

Kun työkyvyn heikentymistä arvioidaan, käytetään sekä lääketieteellistä että sosiaalis-taloudellista arviointia. Sairauksien lisäksi työkyvyttömyyseläkehakemuksen arvioinnissa huomioidaan muun muassa eläkkeenhakijan koulutus, työkokemus ja ikä. Hakemusta ei hylätä minkään yksittäisen tekijän perusteella, vaan kyse on aina kokonaisuarkinnasta.

Kun ratkaisemme työkyvyttömyyseläkehakemusta, arvioimme, miten sairaudet rajoittavat hakijan työ- ja toimintakykyä sekä ansiomahdollisuuksia. Alle 60-vuotiaan työkykyä ei arvioida pelkästään suhteessa omaan aiempaan työhön, vaan kaikkeen sellaiseen saatavilla olevaan työhön, jota hänen voidaan kohtuudella edellyttää tekevän. Yli 60-vuotiaan työkykyä arvioidaan lievemmin ehdoin ja suhteessa omaan ammattiin sekä viimeksi tehtyyn työhön.

Miksi eläkehakemukseni hylättiin?

Noin neljäsosa Melasta työkyvyttömyyseläkettä hakeneista saa hylkäävän päätöksen. Hylkäävien päätösten osuus on Melassa samalla tasolla kuin muissakin työeläkelaitoksissa.

Eläkehakemuksen hylkäämiseen voivat vaikuttaa esimerkiksi seuraavat asiat:

- lääketieteelliset löydökset ovat vähäiset
- sairauksia voi hallita oikealla lääkityksellä
- tilan toiminta jatkuu ennallaan sairauksista huolimatta
- tilan toiminnan jatkaminen on mahdollista esimerkiksi työjärjestelyin
- hakijalla on työkykyä jäljellä ja mahdollisuus työskennellä muussa työssä.

Hyvä lääkärinlausunto on tärkeä

Niin Melassa kuin muissakin työeläkelaitoksissa lääketieteellinen arviointi tehdään hoitavan lääkärin kirjoittaman lausunnon perusteella. Vaikka Melan lääkäri ei tapaa hakijaa henkilökohtaisesti, hänellä on käytettävissään samat tiedot kuin hoitavalla lääkärillä. On tärkeää, että lääkärinlausunto on kirjoitettu huolellisesti ja tutkimustulokset sekä hakijan tilanne on kuvattu kattavasti.

Työkyvyttömyyseläkkeen hylkääminen ei tarkoita, että hakija

olisi terve. Mela ei siis kiistä sairauksien olemassaoloa. Olemme kuitenkin arvioineet, että työkyky ei sairauksista huolimatta ole alentunut tavalla, jota työkyvyttömyyseläkkeen saaminen edellyttää.

Päätöksestä valittaminen

Saamasi päätöksen liitteenä on ohje valituksen tekemistä varten. Tärkeintä on tehdä kirjallinen valitus valitusajassa. Valituksen voi laatia itse, mutta tarvittaessa Mela-asiamies voi auttaa sen tekemisessä.

Valituksen käsittelee työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunta (TELK). Se on Melasta ja muista työeläkelaitoksista riippumaton tuomioistuin. Jos päätös ei muutu, muutoksenhakulautakunnan päätöksestä voi valittaa edelleen vakuutusosastoille. Vakuutusosasto on sosiaalivakuutusasioissa ylin muutoksenhakuaste.

Eläkettä voi hakea uudelleen

Hylkäävä päätös on tehty käytettävissä olevien selvitysten ja tämänhetkisen tilanteen pohjalta. Jos terveydentilasi heikkenee tai eläkkeeseen vaikuttavat olosuhteet muuttuvat olennaisesti, voit hakea työkyvyttömyyseläkettä uudelleen.

Harkitse myös näitä vaihtoehtoja

Hylkäävän päätöksen jälkeen on tärkeää pohtia, minkälaiset järjestelyt voisivat helpottaa työnteokoasi tulevaisuudessa.

Apua voit saada esimerkiksi seuraavista palveluista:

- Työterveyshuolto
- Kuntoutus
- Kelan kuntoutus
- Työvoimapalvelut
- Työttömyysturva
- Melan varhaisen tuen palvelut

Työterveyshuolto

Maatalousyrittäjän työterveyshuollon perustana on tilakäynti. Se tehdään jokaiselle uudelle työterveyshuoltoon liittyneelle tilalle ja uusitaan vähintään neljän vuoden välein.

Maatalousyrittäjien työterveyshuollon perustana on tilakäynti, joka tehdään jokaiselle uudelle työterveyshuoltoon liittyneelle tilalle ja uusitaan vähintään neljän vuoden välein. Tilakäyntien välillä työoloja seurataan työolosuhdehaastatteluilla. Jos kuulut jo työterveyshuoltoon, tilakäynnin uusiminen tässä yhteydessä voi olla tarkoituksenmukaista.

Kuntoutus

Työeläkekuntoutuksen tavoitteena on ehkäistä työkyvyttömyyttä ja parantaa työssä jatkamisen mahdollisuuksia. Maatalousyrittäjällä on oikeus kuntoutukseen, jos hän ilman kuntoutusta joutuisi todennäköisesti jäämään lähivuosina työkyvyttömyyseläkkeelle.

Ammatillisen kuntoutuksen vaihtoehtoja ovat työkokeilu, uudelleen koulutus tai elinkeinotoiminnan jatkamiseen annettava tuki, esimerkiksi avustus työtä helpottavan laitteen hankkimista varten.

Tarkempaa tietoa työeläkekuntoutuksen hakemisesta saat netisivuiltamme osoitteesta **mela.fi/amatillinen-kuntoutus**.

Kelan kuntoutus

Työeläkelaitokset vastaavat työelämässä olevien ja pitkään työskennelleiden kuntoutuksesta. Kelalla on päävastuu niiden henkilöiden ammatillisesta kuntoutuksesta, jotka ovat vasta tulleet tai tulossa työelämään tai jotka ovat jääneet jo työelämästä pois.

Kelan ja työeläkelaitosten järjestämä ammatillinen kuntoutus on sisällöltään samanlaista. Lisäksi Kela voi järjestää harkinnanvaraista kuntoutusta, esimerkiksi kuntoutus- tai sopeutumisvalmennusta, ammatillisesti syvennettyä lääkinällistä kuntoutusta, psykoterapiaa tai kuntouttavaa hoitoa.

Lue lisää osoitteesta kela.fi.

Työvoimapalvelut

Oletko harkinnut ammatinvaihtoa tai onko sinulla mahdollisuus työskennellä tilan ulkopuolella? Uusi ammatti voi löytyä esimerkiksi oman kuntasi työvoimapalveluiden kautta. Työvoimapalvelut tarjoavat muun muassa työelämä- ja työnhakuvalmennusta sekä työharjoittelua.

Työttömyysturva

Saatat olla oikeutettu työttömyysetuuteen, jos sairautesi jatkuu, etkä voi sen takia osallistua yrityksen töihin ja jos Kelan sairausvakuutuksen päivärahan enimmäisaika on täyttynyt. Oikeutesi työttömyysturvaan voit selvittää oman kuntasi työvoimapalveluista: **tyomarkkinatori.fi**.

Apua varhaisen tuen palveluista

Melan varhaisen tuen palvelut auttavat haasteellisessa elämäntilanteessa olevia maatalousyrittäjiä, poronhoitajia ja kalastajia ympäri Suomen. Jos koet, että henkiset voimavarasi tai työkykyysi ovat koe- tuksella tai tarvitset apua taloudellisissa haasteissa, ota yhteyttä oman alueesi työkykyneuvojaan. Yhteystiedot: **mela.fi/varhaintuki**.

Henkilökohtaista neuvontaa ja ohjausta saat myös Tyhyneuvojalta. Muuta työkyvyn tukea saat Työkykypalveluistamme: **mela.fi/tyokykypalvelut**.

Mela palvelee monipuolisesti

Mela-asiamiehet ja asiakaspalvelumme auttavat sinua kaikissa Mela-turvaan liittyvissä asioissa.

- Hoida Mela-turvaasi verkossa: **mela.fi/asiointipalvelut**
- Ota yhteyttä: **mela.fi/yhteystiedot** • Pysy ajan tasalla ja tilaa uutiskirje: **mela.fi/uutiskirje**